

Rok I.

Nr. 9.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LUBELSKIEGO

Lublin, Wrzesień 1929 r.

T R E Ś c

Część urzędowa.

A. (Zarządzenia ogólne).

Pozycja.	Str.
151. Okólnik Kuratorjum Okr. Szkoln. Lubelskiego z dn. 20/VII 1929 r. Nr. O.-17023/29 do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, państw. wyższ. kursu naucz. i państwowego pedagogjum w Lublinie w <u>sprawie dodatku mieszkaniowego</u>	3
152. Okólnik Kuratorjum Okr. Szkoln. Lubelskiego z dn. 20/VII 1929 r. Nr. O.-15181/29 do P. P. Inspektorów szkolnych, Kierownictw publicznych i prywatnych szkół powszechnych, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich, szkół zawodowych, państw. wyższ. kursu naucz. i państw. pedagogjum w Lublinie w <u>sprawie „Tygodnia Obrony Lotniczej i Przeciwigazowej”</u>	3
153. Okólnik Kuratorjum Okr. Szkoln. Lubelskiego z dn. 22/VII 1929 r. Nr. O.-17207/29 do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych i państw. wyższego kursu nauczycielskiego w Lublinie w <u>sprawie wykładni ustępu 3 punktu a art. 4 ustawy o uposażeniu</u>	4
154. Okólnik Kuratorjum Okr. Szkoln. Lubelskiego z dn. 22/VIII 1929 r. Nr. II.-19172/29 do Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich szkół zawodowych i państwowego wyższ. kursu naucz. w Lublinie w <u>sprawie Kongresu Matematyków w Warszawie</u>	6
155. Okólnik Kuratorjum Okr. Szkoln. Lubelskiego z dnia 22/VII 1929 r. Nr. II.-17298/29 do P. P. Inspektorów szkolnych i Dyrekcji szkół średnich w <u>sprawie rad i komitetów rodzicielskich przy szkołach średnich i powszechnych</u>	7

B. (Szkolnictwo powszechne).

156. Okólnik Kuratorjum Okr. Szkoln. Lubelskiego z dn. 21/VIII 1929 r. Nr. I.-19955/29 do P. P. Inspektorów Szkolnych i Kierowników (czek) szkół powszechnych w Okręgu w <u>sprawie znajomości pism urzędowych</u>	7
--	---

**C. (Szkolnictwo średnie ogólnokształcące
i seminarja nauczycielskie).**

Pozycja	Str.
157. Okólnik Kuratorjum Okr. Szkoln. Lubelskiego z dn. 10/VIII 1929 r. Nr. II.-18677/29 do Dyrekcji Szkół Średnich Ogólnokształcących w sprawie wydawnictwa „ <i>Bogowie i ludzie w sztuce greckiej i rzymskiej</i> ”	8
158. Okólnik Kuratorjum Okr. Szkoln. Lubelskiego z dnia 5/VIII 1929 r. Nr. II.-18528/29 do Państwowych szkół średnich ogólnokształcących w sprawie <u>taks szkolnych</u> w szkołach średnich ogólnokształcących.	9
159. Ruch służbowy	11
160. Komunikat	19
161. Konkurs	19
162. Część nieurzędowa.	
Włodzimierz Liskowacki — Metody selekcji młodzieży szkolnej	20

A. (Zarządzenia ogólne).

151.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 20/VII 1929 r. Nr. O - 17023/29

do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, państw. wyższ. kursu naucz. i państwowego pedagogjum w Lublinie

w sprawie dodatku mieszkaniowego.

Reskryptem z dnia 13 lipca 1929 r. Nr. II-17564/29 Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśniło, że w myśl judykatury Najwyższego Trybunału Administracyjnego dodatek mieszkaniowy przysługuje pracownikom państwowym bez względu na to, czy dany funkcjonariusz zajmuje mieszkanie służbowe, czy też nie.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *Janina Komornicka*
Wizytator Szkół.

152.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 20/VII 1929 r. Nr. O - 15181/29

do P. P. Inspektorów szkolnych, Kierownictw publicznych i prywatnych szkół powszechnych, Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich, szkół zawodowych, państw. wyższ. kursu naucz. i państw. pedagogjum w Lublinie

w sprawie „Tygodnia Obrony Lotniczej i Przeciwigazowej“.

Liga Obrony Powietrznej i Przeciwigazowej urządza w bieżącym roku zwyczajem lat poprzednich „Tydzień Obrony Lotniczej i Przeciwigazowej“ w dniach od 6 do 13 października r. b.

Ze względu na pożądaną i doniosłą ze stanowiska państwowego działalność Ligi, okólnikiem z dnia 25 maja 1929 r. Nr. I-Prez. 3395/29 (Dz. Urzędowy Min. W. R. i O. P. Nr. 7 (214) z dnia 15/VII. 1929 r., poz. 105), zalecił Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wszystkim podległym władzom i urzędom udzielenia Lidze poparcia w jej poczynaniach, związanych z urządzeniem „Tygodnia“.

Dyrekcjom i kierownictwom wszystkich szkół zalecił Pan Minister, ażeby, podobnie jak w latach ubiegłych, zorganizowały w okresie „Tygodnia Obrony Lotniczej i Przeciwigazowej” szereg pogadań i odczytów o wielkiem znaczeniu dla Państwa — lotnictwa i obrony przeciwigazowej oraz o Lidze Obrony Powietrznej i Przeciwigazowej.

Powyższe podaję do wiadomości i ścisłego wykonania.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *Janina Komornicka*
Wizytator Szkół.

153.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 22/VII 1929 r. Nr. O.-17207/29

do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych i państw. wyższego kursu nauczycielskiego w Lublinie

w sprawie wykładni ustępu 3 punktu a. art. 4 ustawy o uposażeniu.

W związku z wątpliwościami podniesionemi przez niektóre władze naczelne, co do wykładni terminu „uposażenie z instytucji państwowej”, użytego w powyższym przepisie ustawy uposażeniowej, Ministerstwo Skarbu okólnikiem L. D. III-1541/1/29 z dnia 14 czerwca r. b. wyjaśniło, jak następuje:

Ustęp 3 punkt a. art. 4 ustawy o uposażeniu wyłącza z pojęcia rodziny żonę, gdy pobiera ona uposażenie lub zaopatrzenie z instytucji państwowej.

Oczywiście nie ulega żadnej kwestji, iż pod pojęcie to podpada uposażenie, pobierane na zasadzie ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) oraz zaopatrzenie pobierane na zasadzie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 11 grudnia 1923 roku (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 46 z r. 1924), jak niemniej uposażenia i emerytury pobierane na zasadzie analogicznych ustaw, normujących uposażenie względnie zaopatrzenie emerytalne etatowych funkcjonarjuszów instytucji państwowych, mających odrębny statut uposażeniowy i emerytalny jak naprzykład P. K. O.

Interpretując dalej wyżej cytowany przepis ustawy o uposażeniu, Ministerstwo skarbu doszło do przekonania, iż niema podstawy do ograniczenia stosowania tego przepisu, tylko do powyższych wypadków, skoro myślą przewodnią tego przepisu jest zasada, iż funkcjonarjusz państwowy, którego żona czerpie środki utrzymania z instytucji państwowej, nie powinien otrzymywać dodatku ekonomicznego na żonę. Oczywiście, że dla rozstrzygnięcia kwestji dodatku obojętna jest okoliczność, czy środki utrzymania pobierane przez żonę z instytucji państwowej opierają się na takiej, czy na innej zasadzie prawnej, skoro tylko środki przez nią pobierane mają charakter uposażenia względnie zaopatrzenia.

W pojęciu uposażenia tkwi moment trwałości stosunku służbowego, dającego podstawę do pobierania uposażenia, przyczem uwzględnić należy, iż uposażenie wymierzone jest nie podług rezultatów, czy ilości wykonywanej pracy, lecz podług istotnych właściwości powierzonych funkcji. W pojęciu zaopatrzenia, zwłaszcza gdy pojęcie to przeciwstawione jest pojęciu uposażenia, tkwi moment trwałego dostarczania środków do życia bez równoczesnego ekwiwalentu. Wypadki życiowe są jednak tak różnorodne, iż definicja powyższa nie może być traktowana, jako ścisła dyrektywa mająca zawsze bezwzględne zastosowanie. Nie można przypisać cechy trwałości takiemu stosunkowi, który tylko faktycznie stale był odnawiany, ale który z istoty swej był obliczony na czas krótki i nie dawał pracownikowi prawa do jego kontynuowania. Wynagrodzenie za pracę akordową od sztuki czy godziny, nie może być w zasadzie traktowane jako uposażenie. Mogą być jednak stosunki takie, iż wynagrodzenie akordowe tak jest obliczone, aby przeciętnie wydajny pracownik z pracy tej mógł otrzymać zgóry obliczoną podstawę egzystencji. Wynika stąd, iż każdy poszczególny wypadek powinien być odrębnie zanalizowany przy uwzględnieniu wszelkich okoliczności. Nie można pominąć również kwestji wysokości wynagrodzenia. Stałe zaangażowanie do niewielu i drobnych czynności za małym wynagrodzeniem nie może być uważane za uposażenie, jeżeli wynagrodzenie to stanowić może tylko drobny uboczny przyczynek do utrzymania. W każdym więc poszczególnym wypadku rozstrzygnięcie kwestji, czy żona funkcjonariusza państwowego ma być zaliczona do rodziny w celu przyznania mężowi przypadającego na nią dodatku, będzie zależało od tego, czy środki powyższe pobierane przez żonę z instytucji państwowej mają charakter uposażenia względnie zaopatrzenia, czy też nie.

Okoliczność, iż żona funkcjonariusza państwowego pracuje nie jako pracowniczka etatowa, lecz kontraktowa, a więc nie na zasadzie ogólnych warunków służby powszechnie obowiązujących, lecz na zasadzie warunków umownie z nią ustalonych nie jest przeszkodą do zastosowania do niej przepisu art. 4 ustęp 3 punkt a, ustawy o uposażeniu, gdyż wynagrodzenie pobierane na zasadzie kontraktu zawartego na czas nieograniczony lub dłuższy, choćby za wypowiedzeniem, posiada wszelkie znamiona trwałego uposażenia służbowego. Kontrakty służbowe zawarte na czas krótki ściśle określony lub dla wykonania ściśle określonych funkcji, oddanie do wykonania robót akordowych, płatnych od sztuki lub godziny w miarę zapotrzebowania bez zobowiązania do dostarczania dalszej roboty — nie nadają wynagrodzeniu otrzymywanemu przez pracownika charakteru uposażenia, a to ze względu na brak cechy trwałości, która jest istotnym momentem uposażenia. Wychodząc z powyższych założeń wynagrodzenie żon urzędników, angażowanych zastępczo na czas urlopów przez urzędy pocztowe należy uważać za niepodpadające pod przepis art. 4 ust. 3 punkt a. ustawy uposażeniowej.

O ile zaś chodzi o dziennie płatne pracowniczki (t. zw. djetarjuszki) to rozstrzygnięcie pytania czy pobierane przez nie wynagrodzenie podpada pod pojęcie uposażenia z ustępu 3 pkt. a. art. 4 ustawy o uposażeniu należy od stwierdzenia w myśl powyższych wywodów, czy umowę służbową zawarto z temi pracownikami na czas nieograniczony lub dłuższy choćby za wypowiedzeniem.

Co do osób angażowanych do robót akordowych lub płatnych od

godziny zwrócić należy uwagę na to, iż punkt ciężkości kwestji tkwi nie tylko w tem, czy wynagrodzenie wymierzane jest od sztuki czy godziny, ale także i w tem, czy po stronie pracodawcy istnieje obowiązek dostarczania roboty w ten sposób płatnej, czy też roboty rozdawane są podług doraźnej decyzji i wyboru, chociażby faktycznie stale wybór padał na jedną i tę samą osobę. Od wyjaśnienia tej kwestji należy uczynić zależną decyzję co do dodatku ekonomicznego w tego rodzaju wypadkach. Jeżeli odnośna instytucja państwowa zobowiązała się do powierzania pracownicy roboty w pewnym okresie czasu, płatnej od godziny, to o ile okres ten nie jest bardzo krótki, to mimo pobierania wynagrodzenia od godziny, stosunek służbowy należy uważać za trwały. W omawianych wypadkach należy również uwzględnić wysokość zarobków w stosunku do minimum egzystencji.

Powyższe momenty należy również brać pod uwagę przy analizie stosunku służbowego robotnic fabryk tytoniu. Za robotników dziennych należy uważać tylko takich robotników, których przyjmuje się na jeden dzień bez jakiegokolwiek obowiązku przyjęcia ich w dniu następnym. Ministerstwo Skarbu zaznacza, że wyjaśnienia zawarte w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 14 października 1927 r. L. D. III. 2488/1/27, podanego do wiadomości za Nr. O. R-14318/27 z dnia 25 października 1927 r., odnosi się wyłącznie do takich robotnic dziennych w przedsiębiorstwach i monopolach państwowych. O ile natomiast robotnice, chociażby dziennie płatne lub płatne akordowo od sztuki mogą być zwolnione tylko na zasadzie wypowiedzenia w pewnym terminie, to stosunek ich uważać należy za trwały bez względu na nazwę niestałych lub prowizorycznych, którą przyjęto dla nich na podstawie innych kryterjów n. p. prawa do prowizji emerytalnej.

W sprawie prowizji, wypłacanej byłym robotnikom monopolu wyjaśnia się, że stanowi ona zaopatrzenie z instytucji państwowej, co powoduje temsamem nieuwzględnienie prowizjonistki przy wymiarze dodatku ekonomicznego.

Powyższe wyjaśnienie Ministerstwa Skarbu podaje do wiadomości i stosowania zgodnie z reskryptem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 5 lipca 1929 r. Nr. I. R. 8026/29.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *J. Komornicka.*

154.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 22/VIII 1929 r. Nr. II.-19172/29

do Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich szkół zawodowych i państwowego wyższ. kursu naucz. w Lublinie

w sprawie Kongresu Matematyków w Warszawie.

W okresie od 23 do 27 września r. b. odbędzie się w Warszawie Kongres Matematyków Krajów Słowiańskich, który między innymi obejmo-

wać będzie sekcję dydaktyczną. Nauczycieli matematyki zachęcam do wzięcia udziału w wymienionym Kongresie, a podania nauczycieli szkół państwowych o urlop na ten cel traktować będę przychylnie.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *F. Wojciechowski*
Naczelnik Wydziału.

155.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 22/VII 1929 r. Nr. II-1728/29

do P. P. Inspektorów szkolnych i Dyrekcyj szkół średnich

w sprawie rad i komitetów rodzicielskich przy szkołach średnich i powszechnych.

Z uwagi na to, że znaczna część Rad i Komitetów rodzicielskich nie przeprowadziła dotychczas rejestracji, zechcą P. P. Inspektorowie szkolni i Dyrekcje szkół, w nagłówku wymienionych, zwrócić uwagę Radom i Komitetom rodzicielskim, istniejącym przy szkołach sobie podległych, — o ile nie są rejestrowane — na potrzebę dokonania wspomnianej rejestracji.

Rejestracja winna być przeprowadzona zależnie od charakteru danej instytucji bądź na zasadzie postanowień dekretu o stowarzyszeniach z dnia 3 stycznia 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 3, poz. 88) i rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr. 19 z r. 1920, poz. 100), bądź na zasadzie ustawy z dnia 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 726).

Zarządzenie niniejsze wydaję na skutek polecenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 13 lipca 1929 r. Nr. O. Prez. 6846/28 r.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego

(—) *J. Komorńska.*

B. (Szkolnictwo powszechne).

156.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 21/VIII 1929 r. Nr. I.-19955/29

do Panów Inspektorów Szkolnych i Kierowników (czek) szkół powszechnych w Okręgu

w sprawie znajomości pism urzędowych.

Bardzo często się zdarza, że nauczycielstwo Okręgu wykazuje brak znajomości zasadniczych i podstawowych zarządzeń, poleceń i rozstrzygnięć

Ministerstwa W. R. i O. P. i Kuratorjum Okręgu Szkolnego, co powoduje niejednokrotnie duże szkody.

Zapytani tłumaczą się i żalą, iż kierownicy (czki) szkół nie zaznajamiają grona nauczycielskiego z Dziennikami Urzędowymi i okólnikami Ministerstwa, Kuratorjum i Inspektoratu, wskutek czego nie są poinformowani o sprawach ważnych, szkoły i ich osobiście dotyczących.

Stanu tego dłużej tolerować nie można.

Ażeby ułatwić nauczycielstwu orientowanie się w toku spraw urzędowych, wydaje Kuratorjum Dziennik Urzędowy. Zawarte w nim zarządzenia winno znać nauczycielstwo i stosować bez względu na to, czy podane zostały osobno do wiadomości nauczycielstwa przez Inspektora Szkolnego czy też nie

Znajomość zarządzeń władz szkolnych jest obowiązkiem nauczycielstwa.

Zechcą P. P. Kierownicy (czki) szkół dołożyć na przyszłość wszelkich starań, by stan ten, gdzie tego potrzeba, stanowczo zmienić, zaś Panów Inspektorów Szkolnych proszę, by podczas wizytacyj kontrolowali, czy i pod tym względem wszystko w szkole jest w porządku, a winnych wyraźnego zaniedbania pociągali do służbowej odpowiedzialności.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego

(—) *Feliks Wojciechowski.*

Naczelnik Wydziału

C. (Szkolnictwo średnie ogólnokształcące i seminarja nauczycielskie).

157.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 10/VIII 1929 r. Nr. II-18677/29

do Dyrekcji Szkół Średnich Ogólnokształcących

w sprawie wydawnictwa „*Bogowie i ludzie w sztuce greckiej i rzymskiej.*”

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdziło do użytku szkolnego „*Bogowie i ludzie w sztuce greckiej i rzymskiej*” Stefan Cybulski — zeszyt pierwszy.

W związku z powyższem Ministerstwo W. R. i O. P. zaleciło Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących nabyć wymienioną pracę prof. Cybulskiego i posiłkować się nią, jako środkiem naukowym, przy nauczaniu historii powszechnej i filologii klasycznej.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *Dr. J. Barchan.*

O K Ó L N I K

Kuratorium Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 5/VIII 1929 r. Nr. II-18528/29

do Państwowych szkół średnich ogólnokształcących

w sprawie taks szkolnych w szkołach średnich ogólnokształcących.

Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego reskryptem z dnia 13 lipca 1929 r. Nr. II-19858/29 z mocą obowiązującą od początku roku szkolnego 1929/30, zatem od dnia 1 września 1929 r. wprowadził w szkołach średnich ogólnokształcących na okres roku szkolnego 1929/30 następujące taksy:

1. Taksa wstępna dla uczniów wступujących po raz pierwszy do państwowej szkoły średniej	3 zł.
2. Taksa za egzamin wstępny do klasy II-ej lub wyższej oprócz VIII-ej państwowej szkoły średniej	10 zł.
3. Taksa za egzamin wstępny z różnicy programów	4 zł.
4. Taksa za egzamin wstępny do klasy VIII-ej państwowej szkoły średniej	20 zł.
5. Taksa za egzamin prywatny, zdawany w państwowej szkole średniej (w okręgach, w których te egzaminy istnieją)	20 zł.
6. Taksa za egzamin dojrzałości w szkołach średnich państwowych i prywatnych	12 zł.
7. Taksa za pełny egzamin dojrzałości dla eksternów	60 zł.
8. Taksa za uzupełniający egzamin dojrzałości dla eksternów	15 zł.
9. Taksa za wydanie duplikatu świadectwa rocznego lub półrocznego	5 zł.
10. Taksa za wydanie duplikatu świadectwa dojrzałości	10 zł.
11. Taksa administracyjna rocznie	110 zł.

Z powyższych taks jedynie taksy, wymienione pod pozycję 9 i 10, stanowią dochód państwowy i winny być wpłacane przez zainteresowanych do Kas Skarbowych na rachunek Kuratorium do zarachowania na § 14 działu 5 (Szkolnictwo Średnie Ogólnokształcące) budżetu dochodowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Taksy wymienione w punktach 2, 3, 4 i 5, rozdzielają dyrekcje szkół pomiędzy egzaminatorów, względnie członków komisji egzaminacyjnych, jako wynagrodzenie za udział w komisjach, podobnie jak taksy za egzamin dla eksternów z kursu sześciu klas gimnazjum. Na pobrane taksy dyrekcje wydają kwity ze specjalnego boczka, opatrzone pieczęcią szkoły Sumy poszczególne winny być wciągnięte na tę samą listę, na której są pokwitowania z podziału kwoty między egzaminatorów.

Egzamin wstępny do klasy I-ej jest bezpłatny; bezpłatny jest również egzamin do klasy IV-ej, o ile składa go uczeń, przechodzący do tej klasy bezpośrednio po ukończeniu klasy VII-ej siedmioklasowej szkoły powszechnej. Nauczyciele wyznaczeni przez dyrektora szkoły i biorący udział w komisji egzaminacyjnej do klasy I-ej, względnie IV-ej, żadnego wynagrodzenia z tego tytułu nie otrzymują.

Taksy wymienione pod pozycjami 6, 7 i 8 za egzamin dojrzałości, szkoły państwowe i niepaństwowe wpłacają do dyspozycji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na fundusz specjalny „Taksa administracyjna” i przesyłają Kuratorjum wykaz uczniów (enic), od których taksy te zostały pobrane, oraz dowód wpłacenia łącznej kwoty. Kuratorjum po sprawdzeniu wykazy te wraz z dowodami wpłaty odsyła do Ministerstwa.

Taksy, wpłacone przez uczniów, zwrotowi zasadniczo nie podlegają. Wyjątkowo mogą być zwrócone taksy, wymienione w punktach 6, 7 i 8 i to tylko w tym wypadku, gdy uczeń (ekstern) z powodu zasłabnięcia lub choroby, powstałej po wpłaceniu taksy, egzamiñowi poddać się nie może, względnie po wpłaceniu taksy do egzaminu dopuszczony nie zostanie.

Dochód z taks, wymienionych w punktach 1 i 11, winny dyrekcje szkół przekazywać za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędnosci na rachunek czekowy Nr. 30110 Centralnej Kasy Państwowej: w połowie do dyspozycji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (Departament Szkolnictwa Ogólnokształcącego) na fundusz specjalny „Taksa administracyjna”, drugą zaś połowę tego dochodu zatrzymywać do własnej dyspozycji na pokrycie wydatków rzeczowo - administracyjnych szkoły, w szczególności na opał, światło, utrzymanie porządku, na wydatki biurowe, wydatki różne, drobny remont, urządzenie lokali szkolnych, na pomoce naukowe i t. p. Z tego też dochodu rezerwują dyrekcje szkół półrocznie po 1.50 gr. (względnie po 75 gr. przy częściowych zwolnieniach) od ucznia na wycieczki, urządzenia i przybory do zabaw ruchowych, sporty i t. p., które dyrekcje organizują według własnego uznania. Wszelkie wpływy do funduszu, pozostającego w zarządzie dyrekcji szkół jak również i wydatki z tego funduszu czynione obowiązane są dyrekcje szkół zapisywać jako dochód, względnie rozchód, w myśl przepisów rachunkowo - kasowych dla dyrekcji gimnazjów państwowych.

Unormowana niniejszem rozporządzeniem taksa administracyjna winna być przez uczniów wpłacana w dwóch równych ratach półrocznych z początkiem danego półrocza, jednak najpóźniej do końca drugiego miesiąca. Uczniowie, którzy uzyskali zwolnienie od tej taksy w jednym półroczu, korzystają ze zwolnienia i w następnych półroczach szkolnych, o ile i jak długo istnieją warunki, od których zależy zwolnienie. Od uczniów, którzy przed ostatecznym terminem płatności taksy występują ze szkoły, można nie żądać opłacenia taksy.

Do uiszczania taks obowiązani są zasadniczo wszyscy uczniowie (eksterni). Zwolnień można udzielać jedynie od taksy za egzamin dojrzałości eksternów i od taksy administracyjnej.

Ze zwolnień od taksy administracyjnej mogą korzystać:

a) dzieci rodziców niezamożnych, oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych, pobierających ze Skarbu Państwa uposażenie służbowe, względnie wynagrodzenie, o ile nie jest wiadomo, że posiadają znaczniejszy majątek. W tym wypadku płacą połowę taksy administracyjnej, która przypada do podziału stosunkowo między Ministerstwo W. R. i O. P. i dyrekcję szkoły;

b) w wypadkach zupełnego ubóstwa w całości, jednak w granicach 10% ogółu uczniów całej szkoły, przyczem zgodnie z tutejszym zarządze-

niem z dnia 31 grudnia 1928 r. Nr. II-17818/28 w pierwszym rzędzie uwzględnić należy dzieci niezamożnych inwalidów wojennych.

Od taksy za pełny egzamin dojrzałości eksternów mogą być zwolnieni w połowie kandydaci zupełnie niezamożni oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych, a także i sami funkcjonariusze państwowi i wojskowi zawodowi. Całkowicie zwolnieni od tej taksy mogą być wyjątkowo kandydaci zupełnie ubodzy i to w granicach 10% wszystkich kandydatów, dopuszczonych do egzaminu, przyczem analogicznie do punktu b. poprzedniego ustępu pierwszeństwo mieć winne dzieci niezamożnych inwalidów wojennych oraz niezamożni inwalidzi wojenni.

Określonych wyżej zwolnień od taksy administracyjnej udzielają co półrocze rady pedagogiczne szkół, stosownie do stanu majątkowego rodziców uczniom (icom), którzy pilnością i postępami w nauce na to zasługują. Rady pedagogiczne winne przy zwolnieniach od taks rozważyć dokładnie warunki, w jakich młodzież poza szkołami pozostaje, nadto jej pilność i postępy w nauce. Zwolnienia od taksy administracyjnej należy odmówić uczniom (icom) bez względu na to, czy są dziećmi funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych, którzy nie wykazują należytych postępów w nauce i zachowaniu, a rada pedagogiczna doszła do przekonania, że nie są to objawy przejściowe, ale zasadnicze cechy ujemne inteligencji, lub charakteru. Opieka domowa ucznia może odwołać się od decyzji rady pedagogicznej w wypadku odmówienia zwolnienia do Kuratorjum, które rozstrzyga ostatecznie. Od taksy za egzamin dojrzałości eksternów zwalnia Kuratorjum.

Zwolnienie od taksy administracyjnej następuje z końcem drugiego miesiąca po rozpoczęciu półrocza na skutek podania wniesionego do dyrekcji szkoły przez rodziców, lub opiekę domową ucznia w terminie najdalej miesięcznym po rozpoczęciu danego półrocza. Do podania należy dołączyć stosowne zaświadczenie o stanie majątkowym.

Funkcjonariusze państwowi i wojskowi zawodowi nie składają podań o zwolnienie od taksy. Dyrekcja może jednak zażądać od nich w razie wątpliwości przedstawienia zaświadczenia o stanie majątkowym, lub formalnego zaświadczenia, że interesowany jest funkcjonariuszem państwowym.

Uczniowie (ice) nie zwolnieni od taksy administracyjnej obowiązani są wpłacić tę taksę bezzwłocznie po zakomunikowaniu im odnośnych decyzji rady pedagogicznej, najpóźniej jednak do końca 3-go miesiąca danego półrocza pod rygorem niedopuszczenia do dalszych zajęć szkolnych.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia uchylam wszystkie dotychczasowe rozporządzenia, dotyczące niniejszym rozporządzeniem objętych taks szkolnych w szkołach średnich ogólnokształcących.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *Dr. J. Barchan.*

159.

RUCH SŁUŻBOWY.

Szkolnictwo średnie.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego unieważniło:

1) reskryptem z dnia 19 lipca 1929 r. Nr. II. 19426/29 dekret przeniesienia *Błażeja Idzika* na stanowisko nauczyciela do gimnazjum państwo-

wego im. St. Staszica w Hrubieszowie, pozostawiając go na dotychczasowej posadzie nauczyciela gimnazjum państwowego im. kr. Jadwigi w Siedlcach.

2) reskryptem z dnia 19 lipca 1929 r. Nr. II-19426/29 dekret przeniesienia *Franciszka Łapki* na stanowisko nauczyciela do gimnazjum państwowego im. kr. Jadwigi w Siedlcach, pozostawiając go na dotychczasowej posadzie nauczyciela gimnazjum państwowego im. St. Staszica w Hrubieszowie.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przeniosło z urzędu dla dobra szkoły na równorzędne stanowisko:

1) *Antoniego Kaliczyńskiego*, nauczyciela gimnazjum państwowego im. B. Głowackiego w Tomaszowie Lubelskim, z dniem 1 września 1929 roku do gimnazjum państwowego im. B. Prusa w Siedlcach, dekretem z dnia 22 lipca 1929 r. Nr. II. 2028/29.

2) *Józefa-Zdzisława Tajcherta*, nauczyciela gimnazjum państwowego im. E. Plater w Białej podl., z dniem 1 sierpnia 1929 roku do gimnazjum państwowego im. J. I. Kraszewskiego w Białej podl., dekretem z dnia 13 lipca 1929 r. Nr. II. 19169/29.

Kurator Okręgu Szkolnego mianował z dniem 1 września 1929 r.:

1) *Wandę Kowacką* nauczycielką tymczasową gimnazjum państwowego im. Unji Lubelskiej w Lublinie (Nr. II 13838/29 z dnia 9/VII. 1929 r.)

2) *Władysława Kurowskiego* nauczycielem tymczasowym gimnazjum państwowego im. T. Kościuszki w Łukowie (Nr. II. 16085/29 z dnia 19/VII. 1929 roku).

3) *Zygmunta Malca* nauczycielem tymczasowym gimnazjum państwowego im. B. Głowackiego w Tomaszowie Lubelskim. (Nr. II. 10234/29 z dnia 9/VII. 1929 r.)

4) *Zofję Romańcównę* nauczycielką tymczasową gimnazjum państwowego im. M. Konopnickiej w Zamościu (Nr. II. 26379/29 z dnia 15/VII. 1929 roku).

5) *Antoniego-Józefa Stabrzyńskiego* nauczycielem tymczasowym gimnazjum państwowego im. J. Zamojskiego w Zamościu (Nr. II. 14791/29 z dnia 9/VII. 1929 r.)

6) *Władysława-Henryka Wierzbickiego* nauczycielem tymczasowym gimnazjum państwowego im. J. Zamojskiego w Lublinie z jednoczesnym obowiązkiem udzielania nauki w gimnazjum państwowym im. St. Staszica w Lublinie i w gimnazjum państwowym im. Unji Lubelskiej w Lublinie (Nr. II. 14925/29 z dnia 6 lipca 1929 r.)

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł z urzędu z dniem 1 sierpnia 1929 r.

1) *Marjana-Adalberta Barusia*, nauczyciela tymczasowego gimnazjum państwowego im. St. Czarnieckiego w Chełmie, na równorzędne stanowisko do gimnazjum państwowego im. St. Staszica w Hrubieszowie. (Nr. II. 16381/29 z dnia 11/VII. 1929 r.)

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 sierpnia 1929 roku:

1) *Emilję-Wandę Drzymuchowską*, nauczycielkę państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Turkowicach, na stanowisko nauczycielki do gimnazjum państwowego im. B. Głowackiego w Tomaszowie Lubelskim (Nr. II 6716/29 z dnia 9/VII. 1929 r.)

2) *D-rą Adelę Sommerównę*, nauczycielkę gimnazjum państwowego im. M. Konopnickiej w Zamościu, na stanowisko nauczycielki do gimnazjum państwowego im. Unji Lubelskiej w Lublinie. (Nr. II. 16649/29 z dnia 15/VII. 1929 r.)

3) *D-rą Felicję Szczepańską*, stałą nauczycielkę gimnazjum państwowego im. J. Zamojskiego w Zamościu, na stanowisko nauczycielki do gimnazjum państwowego im. St. Staszica w Hrubieszowie. (Nr. II. 15211/29 z dnia 9/VII. 1929 r.)

4) *Adama-Walerjana Pawlikowskiego*, stałego nauczyciela gimnazjum państwowego im. J. I. Kraszewskiego w Białej podlaskiej, na stanowisko nauczyciela do gimnazjum państwowego im. B. Głowackiego w Tomaszowie Lubelskim (Nr. II. 6349/29 z dnia 12/VII. 1929 r.)

Kurator Okręgu Szkolnego zwolnił:

1) *inż. Leona Markuszewskiego*, dyrektora gimnazjum państwowego im. St. Staszica w Hrubieszowie, od pełnienia dotychczasowych obowiązków z dniem 15 sierpnia 1929 r. (Nr. II. 16397/29 z dn. 27 lipca 1929 r.)

2) *Leokadję Królikowską*, nauczycielkę gimnazjum państwowego im. T. Kościuszki w Łukowie, z dniem 31 sierpnia 1929 r. od pełnienia dotychczasowych obowiązków z powodu przeniesienia na stanowisko nauczycielki państwowego seminarjum nauczycielskiego żeńskiego w Płocku. (Nr. II. 17132/29 z dn. 19/VII. 1929 r.)

Szkolnictwo zawodowe.

Kurator Okręgu Szkolnego mianował:

1) *Edwarda Gurbiela*, kontraktowego instruktora Państwowej Szkoły Rzemieślniczej w Chełmie, z dniem 1 lipca 1929 roku instruktorem tejże Szkoły. (Nr. III. 12671/29 z dnia 1/VII. 1929 r.)

Inspektorowie szkolni.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego mianowało z dnem 1 lipca 1929 roku:

1) *Władysława Łyszczarza*, nauczyciela szkoły ćwiczeń państwowego seminarjum nauczycielskiego w Zamościu, prowizorycznym zastępcą Inspektora Szkolnego w Hrubieszowie, dekretem z dnia 17/VI. 1929 r. Nr. II. 15970/29.

2) *Władysława Telejkę*, nauczyciela publicznej szkoły powszechnej Nr. 3 w Lublinie, prowizorycznym zastępcą Inspektora Szkolnego w Puławach, dekretem z dnia 17/VI 1929 r. Nr. II. 15969/29.

Szkolnictwo powszechne.

Kurator Okręgu Szkolnego powołał do służby czynnej ze stanu pozasłużbowego z dniem 1 września 1929 roku:

1) *Jadwigę Szablewską*, pozostającą w stanie pozasłużbowym nauczycielkę publicznej szkoły powszechnej w Wierszuliszkach, pow. wileńskiego, na stanowisko nauczycielki 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Kośminie, pow. puławskiego (Nr. I. 18324 z dnia 16/VII. 1929 r.)

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł z urzędu z powodu zmiany organizacji szkoły z dniem 1 września 1929 r.:

1) *Marję Tomasiównę*, nauczycielkę 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Gołębiu, pow. puławskiego, na równorzędne stanowisko do 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Kluczkowicach (klasa eksponowana w Cwiężtalce) pow. puławskiego. (Nr. I. 18829/29 z dnia 16/8 1929 r.)

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł w drodze konkursu z dniem 1 września 1929 r.:

1) *Władysława Hobota*, nauczyciela publicznej szkoły powszechnej w Rychwale, pow. konińskiego, woj. łódzkiego, na stanowisko nauczyciela 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Trawnikach, pow. lubelskiego (Nr. I. 18059/29 z dnia 1/8 1929 r.)

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 sierpnia 1929 r.:

1) *Marję Suchodolską*, stałą nauczycielkę 3-yklasowej publicznej szkoły powszechnej w Rolach, na stanowisko nauczycielki 4-roklasowej publicznej szkoły powszechnej w Grezówce, gm. Dąbie. (Nr. I. 16781/29 z dnia 18 lipca 1929 r.)

Kurator Okręgu Szkolnego Lubelskiego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 września 1929 roku.:

1) *Irenę Araszkiwiczównę*, stałą nauczycielkę 6-cioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Klementowicach, pow. puławskiego, na stanowisko nauczycielki 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. II. w Puławach. (Nr. I. 18735/29 z dn. 16/8 1929 r.)

2) *Helenę Bąblewską*, stałą nauczycielkę 4-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Rurach, pow. lubelskiego, na stanowisko nauczycielki 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 13 w Lublinie. (Nr. I. 10426/29 z dnia 12/VII 1929 r.)

3) *Stanisławę Baranównę*, stałą nauczycielkę 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Skowieszynku, pow. puławskiego, na stanowisko nauczycielki 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Kazimierzu Dolnym, pow. puławskiego. (Nr. I. 18741/29 z dn. 16/8 1929 r.)

4) *Władysława Brajewskiego*, stałego nauczyciela publicznej szkoły powszechnej w Wólce Tarnowskiej, pow. chełmskiego, na stanowisko

nauczyciela 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Świerszczowie, pow. chełmskiego. (Nr. I. 15520/29 z dn. 27/VI 1929 r.)

5) *Leona Chełmnickiego*, stałego nauczyciela publicznej szkoły powszechnej w Hańsku, powiatu włodawskiego, na stanowisko nauczyciela 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Dubecznie, pow. włodawskiego (Nr. I. 17662/29 z dn. 27/7 1929 r.)

6) *Lucynę Cichocką*, stałą nauczycielkę publicznej szkoły powszechnej w Rejowcu, pow. chełmskiego, na stanowisko nauczycielki 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Chełmie. (Nr. I. 15521/29 z dn. 29/VII 1929 r.)

7) *Marję Danilukową*, stałą nauczycielkę 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Kamarówce, pow. radzyńskiego, na stanowisko nauczycielki 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Walinnie, pow. radzyńskiego (Nr. I. 17967/29 z dnia 31/VII 1929 r.)

8) *Józefę Domaradzka*, stałą nauczycielkę publicznej szkoły powszechnej Plebaniej Woli, na stanowisko nauczycielki 3-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Stępkowie (Nr. I. 16807/29 z dn. 18/VII 1929 r.)

9) *Andrzeja Domaszowca*, stałego nauczyciela 1-oklasowej publicznej szkoły powszechnej w Moszczenie, pow. puławskiego, na stanowisko nauczyciela 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Chróstnem, powiatu garwolińskiego (Nr. I. 17577/29 z dnia 8/8 1929 r.)

10) *Lubę Dyndekównę*, stałą nauczycielkę publicznej szkoły powszechnej w Zaróbcie, pow. chełmskiego, na stanowisko nauczycielki 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Wólce Kańskiej, pow. chełmskiego. (Nr. I. 15524/29 z dnia 30/VII 1929 r.)

11) *Stanisława Dziurę*, stałego nauczyciela 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Wąwolnicy, pow. puławskiego, na stanowisko nauczyciela 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. I. w Puławach. (Nr. I. 18734/29 z dn. 16/8 1929 r.)

12) *Matyldę Filakównę*, stałą nauczycielkę 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Końskowoli, powiatu puławskiego, na stanowisko nauczycielki 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej żeńskiej Nr. 2 w Puławach (Nr. 18748/29 z dn. 16/8 1929 r.)

13) *Antoniego Flisa*, stałego nauczyciela 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Niezdowie, pow. puławskiego, na stanowisko nauczyciela 3-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Siewalu, pow. puławskiego (Nr. I. 18774/29 z dn. 16/8 1929 r.)

14) *Marję Friedlównę*, stałą nauczycielkę publicznej szkoły powszechnej w Chlebczynie, pow. konstantynowskiego, na stanowisko nauczycielki 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Lipnie, pow. konstantynowskiego. (Nr. I. 17401/29 z dn. 30/VII 1929 r.)

15) *Marjanę Gancarzową*, stałą nauczycielkę publicznej szkoły powszechnej w Górach-Opolskich, pow. puławskiego, na stanowisko nauczycielki 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Opolu, pow. puławskiego (Nr. I. 18737/29 z dn. 16/8 1929 r.)

16) *Zofję Gawdzikównę*, stałą nauczycielkę 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Kluczkowicach, pow. puławskiego, na stanowisko

nauczycielki 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Markuszowie, pow. puławskiego. (Nr. I. 18750/29 z dn. 16/8 1929 r.)

17) *Helenę Głowacką*, stałą nauczycielkę 6-cioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Krynicach, pow. tomaszowskiego, na stanowisko nauczycielki 4-roklasowej publicznej szkoły powszechnej w Kłodzie, pow. puławskiego. (Nr. I. 18325/29 z dn. 16/8 1929 r.)

18) *Felikę Głowińską*, stałą nauczycielkę publicznej szkoły powszechnej w Piszczacu, na stanowisko nauczycielki 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej im. kr. Jadwigi w Chełmie. (Nr. I. 16562/29 z dn. 16/VII 1929 r.)

19) *Aleksandra Głowińskiego*, stałego nauczyciela publicznej szkoły powszechnej w Piszczacu, na stanowisko nauczyciela 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej im. St. Staszica w Chełmie. (Nr. I. 16624/29 z dn. 16/7 29 r.)

20) *Piotra Grochmalickiego*, stałego nauczyciela publicznej szkoły powszechnej w Posadowie, pow. tomaszowskiego, na stanowisko nauczyciela 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Świerzach, pow. chełmskiego (Nr. I. 17499/29 z dnia 24/VII 1929 r.)

21) *Michała Karwackiego*, stałego nauczyciela publicznej szkoły powszechnej w Sobieszynie, na stanowisko nauczyciela 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Łaskarzewie. (Nr. I. 14305/29 z dn. 12/7 1929 r.)

22) *Ludwika Kawę*, stałego nauczyciela 1-oklasowej publicznej szkoły powszechnej w Składowie pow. puławskiego, na stanowisko nauczyciela 1-oklasowej publicznej szkoły powszechnej w Niwie, pow. puławskiego. (Nr. I. 18753/29 z dn. 16/7 1929 r.)

23) *Jana Kiciora*, stałego nauczyciela 6-cioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Bobrownikach, pow. puławskiego, na stanowisko nauczyciela 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej męskiej w Irenie, pow. puławskiego. (Nr. I. 18736/29 z dn. 16/8 1929 r.)

24) *Jana Kosika*, stałego nauczyciela 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Siewolu, pow. puławskiego, na stanowisko nauczyciela 5-cioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Kowali, pow. puławskiego. (Nr. I. 18745/29 z dn. 16/8 1929 r.)

25) *Ludmiłę Kosikową*, stałą nauczycielkę 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Siewolu, pow. puławskiego, na stanowisko nauczycielki 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Kowali, powiatu puławskiego. (Nr. I. 18746/29 z dn. 16/8 1929 r.)

26) *Marję Krausównę*, stałą nauczycielkę publicznej szkoły powszechnej w Holeszowie, na stanowisko nauczycielki 4-roklasowej publicznej szkoły powszechnej w Rożance, pow. włodawskiego. (Nr. I. 16801/29 z dn. 18/7 1929 r.)

27) *Janinę Kublinównę*, stałą nauczycielkę 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Zagłobie, pow. puławskiego, na stanowisko nauczycielki 3-yklasowej publicznej szkoły powszechnej w Bochothnicy, pow. puławskiego. (Nr. I. 18742/29 z dn. 16/8 1929 r.)

28) *Marję Kublinównę*, stałą nauczycielkę 2 uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Kamieniu, pow. puławskiego, na stanowisko nauczycielki 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej żeńskiej w Irenie, pow. puławskiego. (Nr. I. 18743/29 z dn. 16/8 1929 r.)

29) *Włodzimierza Małachowskiego*, stałego nauczyciela publicznej szkoły

powszechnej w Plebańnej Woli, na stanowisko nauczyciela 3-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Stępkowie. (Nr. I. 16804/29 z dn. 18/7 1929 r.)

30) *Juljana Mamczura*, stałego nauczyciela 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Markuszowie, pow. puławskiego, na stanowisko nauczyciela 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 1 w Puławach. (Nr. I. 18739/29 z dn. 16/8 1929 r.)

31) *Wiktoryę Mamczurową*, stałą nauczycielkę 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Markuszowie, pow. puławskiego, na stanowisko nauczycielki 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. II. w Puławach. (Nr. I. 18755/29 z dn. 16/8 1929 r.)

32) *Teodozję Mikulowiczową*, stałą nauczycielkę 2-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Garbatce, pow. kozienickiego, na stanowisko nauczycielki 1-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Ubrodowicach, pow. hrubieszowskiego. Nr. I. 15333/29 z dn. 13/8 1929.)

33) *Józefa Myszkę*, stałego nauczyciela 3-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Siekurniu, pow. kowelskiego, na stanowisko nauczyciela 4-roklasowej publicznej szkoły powszechnej w Chruślinie, pow. puławskiego. (Nr. I. 18553/29 z dn. 16/8 1929 r.)

34) *Reginę Okoniewską*, stałą nauczycielkę 3 klasowej publicznej szkoły powszechnej w Dobrem, pow. puławskiego, na stanowisko nauczycielki 1-oklasowej publicznej szkoły powszechnej we Wronowie, pow. puławskiego (Nr. I. 18751/29 z dn. 16/8 1929 r.)

35) *Stanisława Olbrychta*, stałego nauczyciela publicznej szkoły powszechnej w Pleckiej Dąbrowie, pow. kutnowskiego, na stanowisko nauczyciela 3-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Śniadówce, pow. puławskiego. (Nr. I. 18326/29 z dn. 16/8 1929 r.)

36) *Jadwigę Olbrychtową*, stałą nauczycielkę 2-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Wieprzowem-Jeziorze, pow. tomaszowskiego, na stanowisko nauczycielki 3-y klasowej publicznej szkoły powszechnej w Śniadówce, pow. puławskiego. (Nr. I. 18323/29 z dn. 16/8 1929 r.)

37) *Janinę Pawlusównę*, stałą nauczycielkę 1-oklasowej publicznej szkoły powszechnej w Zyngerówce, pow. chełmskiego, na stanowisko nauczycielki publicznej szkoły powsz. w Serniawach, pow. chełmskiego. (Nr. I. 16165 z dn. 29/7 1929 r.)

38) *Edwarda Pliseckiego*, stałego nauczyciela 1-oklasowej publicznej szkoły powszechnej w Witoszynie, pow. puławskiego, na stanowisko nauczyciela 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Karczmiskach, pow. puławskiego. (Nr. I. 18747/29 z dn. 16/8 1929 r.)

39) *Paraskowję Podoluchową*, stałą nauczycielkę 6-cioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Pusznie-Godowskim, pow. puławskiego, na stanowisko nauczycielki 1-oklasowej publicznej szkoły powszechnej w Zgodzie, pow. puławskiego. (Nr. I. 18757/29 z dnia 16/8 1929 r.)

40) *Stanisława Pudelkę*, stałego nauczyciela publicznej szkoły powszechnej w Kukawcu, pow. chełmskiego, na stanowisko nauczyciela 3-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Starym Majdanie. (Nr. I. 13271 z dn. 27/8 1929 r.)

41) *Franciszka Pyrkę*, stałego nauczyciela 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. I w Puławach, na stanowisko nauczyciela 7-io

klasowej publicznej szkoły powszechnej w Markuszowie, pow. puławskiego. (Nr. I. 18740/29 z dn. 16/8 1929 r.)

42) *Stanisławę Romanowską*, stałą nauczycielkę 5-cioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Chrzążowie, na stanowisko nauczycielki 1-oklasowej publicznej szkoły powszechnej w Zbędowicach, pow. puławskiego. (Nr. I. 18756/29 z dn. 16/8 1929 r.)

43) *Grzegorza Rumaka*, stałego nauczyciela 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Chróstnem, pow. garwolińskiego, na stanowisko nauczyciela 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Moszczonce, pow. puławskiego. (Nr. I. 18758/29 z dn. 16/8 1929 r.)

44) *Rozalję Rumakową*, stałą nauczycielkę 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Chróstnem, pow. garwolińskiego, na stanowisko nauczycielki 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Moszczonce, pow. puławskiego (Nr. I. 18561/29 z dn. 16/8 1929 r.)

45) *Julję Rutkowską*, stałą nauczycielkę 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. II w Puławach, na stanowisko nauczycielki 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej żeńskiej Nr. 2 w Puławach (Nr. I. 18732/29 z dn. 16/8 1929 r.)

46) *Stanisławę Sidorowiczową*, stałą nauczycielkę 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Żerocinie, pow. radzyńskiego, na stanowisko nauczycielki 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Komarówce, pow. radzyńskiego. (Nr. I. 17968/29 z dn. 31/7 1929 r.)

47) *Jana Sierpińskiego*, stałego nauczyciela publicznej szkoły powszechnej w Różance, na stanowisko nauczyciela 1-oklasowej publicznej szkoły powszechnej w Romaszkach (Nr. I. 16802/29 z dn. 18/7 1929 r.)

48) *Marję Skrzypkową*, stałą nauczycielkę publicznej szkoły powszechnej w Majdanie Zahorodyńskim, pow. chełmskiego, na stanowisko nauczycielki 3-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Strachostawiu (Nr. I. 16676/29 z dnia 30/VII. 1929 r.)

49) *Romana Śmiatkowskiego*, stałego nauczyciela 5-cio klasowej publicznej szkoły powszechnej w Wolicy, pow. puławskiego, na stanowisko nauczyciela 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Uściążu, pow. puławskiego. (Nr. I. 18749/29 z dn. 16/8 1929 r.)

50) *Izabelę Tymińską*, stałą nauczycielkę 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 2 w Puławach, na stanowisko nauczycielki 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 1. męskiej w Puławach (Nr. I. 18738/29 z dn. 16/8 1929 r.)

51) *Genowefę Walencikową*, stałą nauczycielkę 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Zagłobie, pow. puławskiego, na stanowisko nauczycielki 2-uklasowej publicznej szkoły powszechnej w Skowieszynku, pow. puławskiego (Nr. I. 18752/29 z dn. 16/8 1929 r.)

52) *Władysława Wróblewskiego*, stałego nauczyciela 4-roklasowej publicznej szkoły powszechnej w Chruślinie, pow. puławskiego, na stanowisko nauczyciela 5-cioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Wilkowie, pow. puławskiego. (Nr. I. 18731/29 z dn. 16/8 1929 r.)

Kurator Okręgu Szkolnego przyjął rezygnację:

1) *Władysława Fedyny*, stałego nauczyciela publicznej szkoły pow-

szechnej w Krasówce, powiatu włodawskiego, z zajmowanego stanowiska z dniem 31 sierpnia 1929 r. (Nr. I. 17586/29 z dn. 25/VII 1929 r.)

2) *Tadeusza Wajnera*, stałego nauczyciela 7-ioklasowej publicznej szkoły powszechnej w Łosicach, z zajmowanego stanowiska z dniem 31 lipca 1929 r. (Nr. I. 16492/29 z dn. 20/8 1929 r.)

Nadanie praw szkole.

Kurator Okręgu Szkolnego pismem z dnia 21 sierpnia 1929 roku Nr. II. 19406/29 przyjął do wiadomości rezygnację Zarządu Głównego Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich w Warszawie z zezwolenia na prowadzenie i utrzymywanie gimnazjum żeńskiego Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich w Łukowie i jednocześnie reskrytem z dnia 21 sierpnia 1929 r. Nr. II. 19406/29 udzielił zezwolenia na przyjęcie i prowadzenie nadal powyższej szkoły przez Towarzystwo Szkoły Średniej w Łukowie. Szkoła będzie nosiła nazwę: „Gimnazjum żeńskie Towarzystwa Szkoły Średniej w Łukowie” i będzie całkowitą kontynuacją poprzedniego gimnazjum.

160.

K O M U N I K A T

Ustanowienie Komisji Egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu specjalnego, którego złożenie z wynikiem pomyślnym może uprawniać do nabycia skróconej czynnej służby wojskowej.

Na podstawie rozporządzenia P. Ministra W. R. i O. P., wydanego w porozumieniu z P. Ministrem Spraw Wojskowych, z dn. 7 stycznia r. 1929 (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 215) ustanawiam przy gimnazjum państwowem im. J. Zamojskiego w Lublinie Państwową Komisję Egzaminacyjną do przeprowadzenia egzaminu specjalnego, którego złożenie z wynikiem pomyślnym może uprawniać do odbycia skróconej służby wojskowej.

Najbliższe egzaminy odbędą się w m-cu wrześniu r. b. Skład Komisji oraz dokładny termin egzaminów zostaną ogłoszone później.

Regulamin oraz program egzaminu specjalnego zostały podane również w Dz. U. M. W. R. i O. P. r. 1929 Nr. 5, poz. 56.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

161.

K O N K U R S

Rada Szkolna Powiatowa w Tomaszowie Lub., ponownie ogłasza konkurs na następujące posady:

1) na nauczyciela śpiewu i gimnastyki przy 7-kl. szkole powszechnej męskiej w Tomaszowie Lub.; pierwszeństwo mają kandydaci, którzy nad-

obowiązkowo prowadziliby umiejętnie miejscową orkiestrę straży pożarnej, za co Magistrat przewiduje osobne wynagrodzenie w wysokości 150 złotych miesięcznie.

2) na nauczycielkę śpiewu i gimnastyki przy 7-kl. szkole powszechnej żeńskiej w Tomaszowie Lub.

Kandydaci posiadający W. K. N. z danej grupy mogą wnosić podania w drodze służbowej do Inspektoratu Szkolnego w Tomaszowie Lub., w terminie 6-cio tygodniowym od daty ogłoszenia konkursu.

Sekretarz
(—) *Dr. Stefan Cybulski.*

Przewodniczący
(—) *K. Wielanowski.*

162.

II. Część nieurzędowa.

Włodzimierz Liskowacki.

Metody selekcji młodzieży szkolnej.

Najnowsze wyniki pedagogiki eksperymentalnej i psychologii grup wykazały niezbicie, iż praca masowa w grupach społecznych jest tem owocniejsza im bardziej dobrane są wartościowo pod względem typów jednostki tworzące daną grupę.

W wychowaniu i nauczaniu zależy nam musi na możliwie najlepszym doborze pedagogicznym młodzieży, gdyż organizacja naszej szkoły wymaga nauczania masowego z małym odstępstwem na korzyść indywidualizacji. Dążyć więc musimy do stworzenia jak najkorzystniejszych warunków sprzyjających nauczaniu masowemu. Zasadniczym warunkiem jest tutaj dobór pedagogiczny. Kwestja doboru, to jedno z najważniejszych i najtrudniejszych zagadnień chwili obecnej i dzięki tym trudnościom jakie nastęrcza jest sprawą prawie że nieporuszaną. Jedyną dzisiaj stosowaną u nas metodę doboru jest egzamin wstępny zwykły, lub odbywający się systemem lekcyjnym. I jeden i drugi sposób doboru młodzieży nie jest zadowolniający. Przy egzaminie zwykłym młodzież jest podniecona — roztargniona — zdenerwowana. W drugim wypadku, okres odbywania egzaminu systemem lekcyjnym jest bezwarunkowo za krótki i w praktyce, szczególnie przy przedmiotach o 2—3 godzinach wykładowych w tygodniu, odbywa się jak egzamin zwykły w tempie jednak naglejszym, gdyż nauczyciel rozporządza czasem krótkim i ograniczonym. Warunki odbywania się takiego egzaminu są więc czasami bardziej niekorzystne dla młodzieży jak przy egzaminie zwyczajnym.

Wartość egzaminów, odbywających się systemem lekcyjnym będzie bezporównania wyższą lecz tylko wówczas, gdy egzamin taki trwać będzie minimalnie 2 tygodnie i gdy materiał naukowy do egzaminu będzie przez nauczyciela specjalnie przygotowany, by uczeń operując mim zdradzał nie-

tylko nabyte wiadomości, lecz w pierwszym rzędzie **to czego się nie uczył** i czego wogóle nie można się nauczyć mianowicie **poziom zawiązku umysłowego** oraz **jego przypuszczalny rozwój** w przyszłości.

Egzaminy teraz przeprowadzane są wyraźnie jednostronnie. W najlepszym razie zdradzają zasób nabytych wiadomości kandydata — zbyt mało mówią one o uzdolnieniu i inteligencji osobnika — a te pierwiastki winne być dominującymi w ocenie wartości młodzieży. Wartość tych pierwiastków z uczestnikiem nawet nabytych wiadomości podkreśliły władze szkolne w ub. roku szk. w okólniku o przyjmowaniu młodzieży szkół powszechnych do 4 kl. gimnazjum. (Bardzo ciekawe byłyby sprawozdania wychowawców klas specjalnie dla tej młodzieży organizowanych w b. r. szk.) Badając tylko zasób wiadomości ucznia nauczyciel naraża się na pomyłki poważne w następstwa. Uczeń przyjęty do klasy na podstawie krótkiego, jednostronnego egzaminu zabiera pełni praw obywatelskich w danej klasie i nie można przenieść go do klasy dla niego odpowiedniejszej, chociaż tego wymaga osobisty interes ucznia lub co ważniejsze czasem interes całej grupy społecznej wśród której dany osobnik się znajduje. A pomyłki takie są bardzo częste i one wskazują, że dotychczasowe metody są przynajmniej nie wystarczające i nadają się do rewizji.

Odpowiedzialność, związana z selekcją jest bardzo wielka i dlatego należy wykorzystać w tym celu wszystkie możliwe środki. Musimy, opierając się na znajomości duszy dziecka, ustalić stopień jego uzdolnienia i sprawności — egzamin naukowy musi być nawskróś przesiąknięty badaniami psychologicznymi. Wartość zastosowanych metod przy ostatnio przeprowadzanej selekcji musi być później wyprobowana — należy sprawdzić czy rozwój uczniów odpowiada naszym prognozom psychologicznym. Recepty metod selekcji ustalić nie można — inne bowiem one będą gdy chodzi o dobór młodzieży do szkół ogólnokształcących, inne do szkół zawodowych i różne dla młodzieży różnej klasy społecznej.

W całym szeregu szkół na zachodzie wprowadzono prócz egzaminu naukowego badania psychologiczne młodzieży. Bada się dzieci przy pomocy różnych testów, najczęściej Binet'a i Simona, uzupełnianych lub zmienianych częściowo. Egzaminy psychologiczne odbywają się masowo piśmiennie i te dostarczają wyników pracy i indywidualne ustne, które pozwalają na obserwację ucznia w czasie dokonywania samych aktów np. rozumowania, kojarzenia i t. p. Psychologia i pedagogika eksperymentalna domaga się takich badań i u nas.

Nasuwa się jednak kwestja poważna — czy jesteśmy przygotowani do tej pracy. Rzecz wymaga wielkiego przygotowania teoretycznego i praktycznego, precyzji i zamięłowania. Do prób tych jednak musimy się zabrać, gdyż na nic się zdadzą wszelkie wysiłki największych psychologów i teoretyków pedagogów, gdy nie będzie komu wyników badań laboratoryjnych poddawać próbie przez stopniowe zbliżanie ich do życia. Badania jednak przeprowadzane przez laików są bezwartościowe. Na nic się zdadzą badania czynione z polecenia władzy, bez zrozumienia ich wartości przez nauczyciela, bez należytego przygotowania tegoż. Widziałem niedawno jak przeprowadzano badania w szkołach na testach Binet'a i Simon'a. U dzieci 6—14-letnich przeprowadzano badania na 4—5 lekcji w przeciągu kilkunastu minut. Czas wybrany do badań odpowiedni do badania stopnia zmęczenia u młodzieży, sama zaś metoda badania straszna. Do badań

psychologicznych młodzieży jesteśmy naogół nieprzygotowani. Lecz jesteśmy na tyle przygotowani by zrozumieć doniosłość roli psychologii w wychowaniu i nauczaniu — na tyle jesteśmy przygotowani by zrozumieć konieczność doksztalcania teoretycznego i podejmowania prób praktycznego zastosowywania zdobyczy teoretycznych z dziedziny psychologii młodzieży i pedagogiki eksperymentalnej. Inicjatorem i przewodnikiem tej pracy musi być zakład kształcenia nauczycieli ze względu i na sam cel zakładu i na możliwość, gdyż każdy zakład kształcenia nauczycieli posiada fachowca. W takich ośrodkach mogą powstawać kółka psychologiczne, najprymitywniejsze chociażby pracownie i biblioteki. Koło ośrodka tego winno grupować się nauczycielstwo. Wtedy po 2—3 latach sprawa wprowadzenia badań psychologicznych młodzieży będzie nie tylko konieczną lecz i możliwą. Do pracy tej zmusza nas już samo życie. Najnowsze prądy w wychowaniu i nauczaniu to zagadnienia natury czysto psychologicznej. Porywają one jednych nauczycieli i robią z nich wychowawców, a drugich rzucają na bok — to rzemieślnicy. Wprowadzać te prądy do szkoły to obowiązek nauczyciela. Najmniejsza chociażby pracownia psychologiczna w seminarjum rozbudzi wśród młodzieży, a przyszłych nauczycieli zapał do badań psychologicznych, a one staną się się pierwszą cegiełką w budowie trwałego mostu między dzisiejszą szkołą a życiem.

Prenumerata roczna zł. 6., półroczna zł. 3. Numer pojedynczy 60 gr.
Konto P. K. O. 30.617. Adres Redakcji i Administracji: Lublin, Kuratorjum Szkolne.

Drukarnia Państwowa w Lublinie.